

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Кзз 58/2022
08.02.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Драгана Аћимовића, Невенке Важић, Светлане Томић Јокић и Милене Рашић, чланова већа, са саветником Весном Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Томислава Максковића, због кривичног дела убиство у покушају у прекорачењу граница нужне одбране из члана 113. у вези члана 30. и члана 19. став 3. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног, адвоката Марка Петровића, поднетом против правноснажне пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 456/21 од 18.12.2021. године, у седници већа одржаној дана 08.02.2022. године, већином гласова је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Томислава Максковића, поднет против правноснажне пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 456/21 од 18.11.2021. године у односу на повреду закона из члана 439. тачка 2) Законика о кривичном поступку док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Крагујевцу К 20/21 од 17.05.2021. године, окривљени Томислав Максковић, оглашен је кривим због кривичног дела тешка телесна повреда у прекорачењу граница нужне одбране на основу члана 121. став 2. у вези члана 19. став 3. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од једне године, коју ће окривљени издржавати у просторијама у којима станује уз примену електронског надзора, које просторије не сме напуштати, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, те је одређено да ће суд, уколико окривљени једном у трајању од преко шест часова или два пута у трајању до шест часова, самовољно напусти просторије у којима станује, одредити да окривљени остатак казне издржава у Заводу за извршење казне затвора. На основу члана 63. КЗ, окривљеном се у изречену казну затвора урачунава време проведено у притвору од 01.05.2019. године до 23.05.2019. године. На основу члана 87. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и то ножа марке „Udeman“ са метално-пластичним рукохватом, укупне дужине 29 цм, дужине сечива 16 цм, ширине сечива 2,4 цм. Оштећени АА је на основу члана 258. став 4. ЗКП упућен на парницу ради остваривања имовинскоправног захтева. Окривљени је на основу члана 261. и члана 264. ЗКП,

обавезан да плати паушал и трошкове кривичног поступка ближе одређене у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Кж1 456/21 од 18.11.2021. године, делимичним усвајањем жалбе Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу, првостепена пресуда је преиначена, тако што је окривљени Томислав Максковић, оглашен кривим због кривичног дела убиство у покушају у прекорачењу граница нужне одбране из члана 113. у вези члана 30. и члана 19. став 3. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од три године у коју се урачунава време проведено у притвору од 01.05.2019. године до 23.05.2019. године, док су, жалба Вишег јавног тужиоца у Крагујевцу у преосталом делу и жалба браниоца окривљеног, одбијене као неосноване, а првостепена пресуда је у непреиначеном делу потврђена. На основу члана 264. став 1. ЗКП, окривљени је обавезан да надокнади трошкове кривичног поступка, при чему ће о висини трошкова насталих пред судом правног лека у смислу члана 267. ЗКП, одлучити апелациони суд посебним решењем, а о висини осталих трошкова ће одлучити првостепени суд посебним решењем у смислу члана 262. став 2. ЗКП.

Против наведене другостепене пресуде Апелационог суда у Крагујевцу, захтев за заштиту законитости, благовремено је поднео бранилац окривљеног Томислава Максковића, адвокат Марко Петровић, због повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијану пресуду преиначи, тако што ће потврдити првостепену пресуду или да укине другостепену пресуду и предмет врати Апелационом суду у Крагујевцу на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство не би било од значаја за доношење одлуке у смислу члана 488. став 2. ЗКП, размотрио списе предмета и правноснажну пресуду против које је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода изнетих у захтеву, нашао:

Указујући на повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, бранилац окривљеног Томислава Максковића у захтеву за заштиту законитости истиче да је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се није могао применити, јер се у конкретном случају ради о кривичном делу тешка телесна повреда у прекорачењу граница нужне одбране из члана 121. став 2. у вези члана 19. став 3. КЗ, а не о кривичном делу убиство у покушају у прекорачењу граница нужне одбране из члана 113. у вези члана 30. и члана 19. став 3. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим побијаном другостепеном пресудом. У вези са тим, бранилац у захтеву наводи да код окривљеног није постојала намера да оштећеног лиши живота, јер да је окривљени хтео да изврши кривично дело убиство у покушају, могао је оштећеном задати више удараца ножем, што у конкретном случају није учинио, већ је његова једина намера била да се одбрани од физичког напада оштећеног.

Изнете наводе захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног Врховни касациони суд оцењује као неосноване.

Другостепеном пресудом окривљени Томислав Максовић, оглашен је кривим да је дана 30.04.2019. године у ..., Општина ..., испред локала „ББ“ покушао другог да лиши живота, на тај начин што је прекорачивши одбрану неопходно потребну да од себе одбије истовремени противправни напад, након краће вербалне расправе са ВВ, изашао из наведеног локала и из свог аутомобила узео нож дужине сечива 16 цм и ширине 2,8 цм, па се вратио у локал држећи нож у руци и претећи, да би после десетак минута поново изашао из кафане, а за њим и оштећени АА и сведоци ВВ и ГГ, те када је окривљени хтео да напусти лице места и уђе у свој аутомобил дошло је до вербалне расправе између окривљеног и оштећеног, па је оштећени три пута ошамарио окривљеног који је десном руком из појаса извадио нож и оштећеном задао један убод у пределу виталних делова тела – стомака, наневши му тешку телесну повреду опасну по живот, у виду убодине, у желудачном пределу стомака, крвног излива у трбушној дупљи, расцепа велике трбушне кецеље и расцепа четвртог сегмента десног режња јетре, али смртна последица није наступила услед благовремено пружене лекарске интервенције, након чега је окривљени напустио лице места и пешке се удаљио у правцу ... а нож сакрио поред стуба заштитне ограде 500 метара од лица места, поступајући у стању смањене урачунљивости, али не битно и са умишљајем, свестан да је његово дело забрањено.

Апелациони суд у Крагујевцу је описане радње окривљеног правно квалификовао као кривично дело убиство у покушају у прекорачењу граница нужне одбране из члана 113. у вези члана 30. и члана 19. став 3. КЗ, и осудио га на казну затвора у трајању од три године.

Врховни касациони суд налази, а на супрот наводима захтева браниоца окривљеног, да из чињеничног описа радње извршења датог у изреци другостепене пресуде и изведених доказа, произлази да је умишљај окривљеног био усмерен на лишење живота оштећеног на шта указују како локација задатог убода ножем дужине сечива 16 цм – стомак као витални део тела оштећеног, тако и чињеница да је убод нанет дејством силе средњег до јаког интензитета.

Према налазу и мишљењу вештака судске медицине доктора Милоша Тодоровића, окривљени је оштећеном нанео тешку телесну повреду опасну по живот, описану у изреци другостепене пресуде, а смртна последица није наступила услед благовремено пружене лекарске интервенције. Према налазу и мишљењу комисије вештака психијатријске струке, окривљени је у време извршења дела био у афекту страха умереног интензитета, због чега су његова способност схватања значаја дела и могућност управљања својим поступцима били смањени, али не битно, из чега произлази да је окривљени био свестан да убадање оштећеног ножем силом средњег до јаког интензитета у витални део тела – стомак може довести до смртог исхода.

Све наведене околности упућују на закључак да је умишљај окривљеног био усмерен на лишење живота оштећеног, а не на наносење телесне повреде.

Из изнетих разлога, по налажењу овог суда, у радњама окривљеног Томислава Максовића, стичу се сва објективна и субјективна законска обележја кривичног дела

убиство у покушају у прекорачењу граница нужне одбране из члана 113. у вези члана 30. и члана 19. став 3. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим и осуђен побијаном другостепеном пресудом, због чега су оцењени као неосновани наводи захтева браниоца окривљеног да је другостепени суд применио закон који се не може применити и тиме учинио повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП.

Осталим наводима захтева, којима се указује да је окривљени покушао да напусти лице места, у чему је био спречен од стране оштећеног, као и да се од напада окривљеног одбрани рукама, и полемише са закључком суда, да је окривљени поступао у прекорачењу граница нужне одбране истичући да је у конкретном случају требало променити институт нужне одбране, по оцени овога суда, бранилац окривљеног указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажној пресуди, односно на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени односно његов бранилац, сходно правима која има у поступку у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека, због повреде закона из члана 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног Томислава Максковића у овом делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. и члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник,
Весна Веселиновић,с.р.**

**Председник већа - судија
Бата Цветковић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић